

de behandeling

omgaan met borstkanker

INKIJK-EXEMPLAAR

Reiny de Jong-Smit

ISBN: 978-94-92020-00-0
© 2014 Reiny de Jong-Smit
Vormgeving: Maarten Dirks
Uitgeverij Nieuwe Druk
www.nieuwedruk.nl

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

de behandeling

Omgaan met borstkanker

Reiny de Jong-Smit

Uitgeverij Nieuwe Druk 2014

Voor Johan

Proloog

Er zijn van die dingen die je vreest, maar die je niet kunt tegenhouden. Ze overvallen je. Je maakt je er een voorstelling van, maar wanneer ze je overkomen, is de beleving intenser. Hoeveel verbeeldingskracht je ook hebt, hoe je ook je best doet je in te leven, de realiteit tart elke fantasie. Het echte leven is zoveel beter dan de film, ook als het een film in je hoofd betreft. En beter hoeft niet te betekenen dat alles goed gaat. Nee, zelfs zaken die fout aflopen zijn beter, echter, heviger, dan je in je stoutste dromen kunt bedenken.

Ik fantaseerde vaak hoe het zou zijn als ik een ongeluk kreeg. Nee, als Menno een ongeluk zou krijgen. Het overkwam eigenlijk altijd Menno. Dan hoorde ik in gedachten de deurbel en stond daar die politieagent. Van zijn gezicht was direct af te lezen dat hij hier niet voor de gezelligheid kwam. “Mevrouw, ik heb een slecht bericht voor u, mag ik binnenkomen?” zou hij zeggen. Dan zou hij vertellen dat Menno zwaargewond was en zijn auto in de kreukels. Of nog erger, hij had het niet overleefd.

Als Menno laat thuis kwam, later dan ik verwachtte, had ik dergelijke gedachten. Mijn inlevingsvermogen was groot en zo kon het gebeuren dat ik snikkend in een stoel zat op het moment dat het tuinhekje klapte.

Menno begreep dit niet. Hij leefde bij de dag, het moment, en dacht zelden verder na. Als het zover was, was het vroeg genoeg om je er druk om te maken, vond hij.

Hij had natuurlijk gelijk, maar ik wilde voorbereid zijn, om de klap op te kunnen vangen, mocht het ooit zover komen. Een kwestie van déjà vu. Een herhaling van een film en dan tot de ontdekking komen dat die niet zo spannend was als hij eerst leek.

Ook dacht ik na over ernstige ziektes. Dat kan zomaar gebeuren. Je hoort dat een familielid of goede kennis ineens een hartinfarct kreeg, een hersenbloeding of een vorm van kanker. Dan maak je je

zorgen, maar ook weer niet zo veel. Het overkomt immers altijd een ander. En ik, ik was nooit ziek. Ik was kerngezond.

Maar ergens diep van binnen was er steeds die ondefinieerbare angst, die opdook uit het niets, om ooit de gevreesde ziekte te krijgen. Die angst droeg ik mee, al vanaf mijn kindertijd. Die stille angst. Meer een vaag zeker weten.

Hoofdstuk 1

“Ga er nou mee naar de dokter,” drong Menno aan.

Het was zaterdag, twee weken na die maffe beachparty bij Rolf toen ik voor het eerst over hevige pijn had geklaagd. Hij had al vaker aangedrongen, maar het bezoek aan de arts had ik steeds uitgesteld. Ik zag er de noodzaak niet van in: ‘Iedereen voelt wel eens wat.’

Ja, het waren felle steken, maar zo waren er wel meer. In mijn hoofd bijvoorbeeld, als ik me te druk had gemaakt, of zomaar zenuwsteken op onverwachte plekken, zoals kiespijn, maar dan feller. Ik was er inmiddels aan gewend. Die steken in mijn borst hoorden er gewoon bij. Ik voelde ze al veel langer, misschien zelfs al een paar jaar, nu ik erover nadacht. Ze kwamen en gingen. Soms weken, maanden niets. Ik had er al eens het medisch woordenboek op nageslagen, toch niet helemaal gerust. Er was echter niets over dergelijke steken te vinden. Het stond er gewoon niet in. Kanker, om het enge woord maar eens te gebruiken, kon het daarom bijvoorbeeld niet zijn. Ik voelde ook geen knobbeltje en ik zag geen naar binnengesloten tepel. Nou dan, niks aan de hand dus. Bovendien had ik er de leeftijd nog niet voor.

De twee laatste weken had ik evenwel een wat hardere plek gevoeld, een langgerekt smal vlak, dat niet meegaf zoals de rest. Een ontstoken klier dacht ik eerst. Je hoorde wel eens van ‘harde schijven’ in de borst, maar die waren onschuldig. Wat ik voelde, klopte niet met wat in de beschrijving in de medische encyclopedie stond.

Helemaal gerust was ik er echter niet op. De pijnscheuten kwamen frequenter, bijna elke dag de laatste tijd. Een half uur, en soms langer, leken dunne naalden in mijn borst te priemen. Ze bezorgden me steeds een schokje. Ik kon ze niet meer negeren.

Daar kwam bij dat de dood van mijn vader, twee jaar geleden aan een andere vorm van kanker overleden, mij op de harde feiten had

gedrukt. Wat ik altijd gevreesd had, kwam dichterbij. Kanker zat in de familie.

“Het zal wel niks zijn toch? Ontstoken klieren denk ik. Maar stel, dat er wel iets is, moet ik dan voor de feestdagen het hele circus in? Want dat gebeurt. Als de dokter het niet vertrouwt, zit je zo in de molen. Dan komen er allerlei onderzoeken waar ik geen zin in heb op dit moment. Ik wil me bezighouden met de voorbereidingen voor de kerst. Straks hoor ik voor die tijd dat het mis is. Nou, fijne kerstdagen dan. Ik ga liever pas in januari.”

“Als je er zo’n last van hebt, kun je er beter meteen naar laten kijken. Als er niks aan de hand blijkt te zijn, ben je tenminste gerustgesteld. En als het onverhoopt toch niet goed is, ben je er ook eerder van af. Je moet er niet meer mee wachten.”

“Misschien ga ik na het weekend wel even bij de arts langs, als het maandag nog hetzelfde is,” beloofde ik met tegenzin.

Op maandagmorgen, mijn vrije dag, maakte ik een afspraak met dokter Van Zomeren. De steken waren zondagavond niet te houden geweest. Ik moest wel gaan. Ik vertelde de arts wat mijn klachten waren.

“Dan wil ik nu even naar uw borst kijken. Kleedt u zich van boven maar uit, dan kunt u op het bed plaatsnemen.”

Met een ernstig gezicht betastte hij mijn borst en niet alleen die, ook de andere. Ik wees hem de plek waar de steken vandaan kwamen.

“Ja, ik voel het ook,” zei Van Zomeren, om eraan toe te voegen: “Ik kan niet zeggen wat het is.”

Het was alsof er een gespannen snaar sprong, die even bleef natrillen. Pinggg! Hij wist niet wat het was. Dus ook niet dat het niks voorstelde, dat het goedaardig was. Dat zeiden artsen toch altijd meteen, als ze daarvan overtuigd waren?

“Ik stuur u toch even naar de mamma care. Ik zal de assistent vragen voor u een afspraak te maken. Waarschijnlijk gebeuren alle onderzoeken op één dag. Dan bent u in een keer klaar. Ze doen een mammografie en een echo. Waarschijnlijk doen ze ook

een biopsie, ze nemen dan wat weefsel weg, eventueel gevolgd door nog een punctie.” Toe maar, dat klonk nogal heftig.

Dezelfde middag al kreeg ik een telefoontje van de doktersassistent. Ze had voor de volgende dag een afspraak gemaakt met het ziekenhuis. Dat ging wel erg snel. Was er soms haast bij? Ik belde naar mijn werk, vertelde over het onderzoek de volgende dag, dat ik daarna eerst de uitslag wilde afwachten omdat ik niet wist hoe ik op de behandelingen zou reageren. Zodra ik meer wist, zou ik het laten weten. Mijn chef schrok ervan. Hij wenste me sterkte.

Via de draaideur met daarop de mededeling ‘Haal eerst uw ponskaartje bij de servicebalie’ stapte ik de volgende dag het binnenplein op. Waar was die balie? Lastig, dat ik me nooit kon oriënteren in onbekende gebouwen. Was Menno nu maar hier. Die zag het in een oogopslag. Rechts bevond zich een balie met ‘Informatie’ erboven. Bedoelden ze die? Ik liet mijn blik gaan over de grote open ruimte. Daar, nog meer balies. Die moest ik hebben, zag ik. Ik stak het plein over, richting het loket met ‘Patiëntenontvangst’ erboven. Voor dat loket stond niemand.

“Wie is de volgende?” vroeg de dame bij een ander loket, langs mij heen kijkend. Oh shit, er stond daar een lange rij. Je kon er blauwe ponskaarten krijgen.

“Waar moet ik zijn voor een nieuw ponskaartje?” vroeg ik onzeker aan de vrouw die vooraan in de rij stond.

“Daar.”

Ze wees naar het einde van de rij. Ik sloot aan.